

โรงพยาบาลทับปุด
Thapput Hospital

การสอบสวนโรค กรณีฆ่าตัวตายสำเร็จ

โดย นางพัตรสรวง ขนบธรรมกุล พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

งานจิตเวชและยาเสพติด โรงพยาบาลทับปุด จังหวัดพังงา

สาเหตุที่ได้เลือกกรณีศึกษารายนี้

- ❑ เนื่องจากมีการประสานงานจากโรงพยาบาลกะปงชัยพัฒน์ มีชายไทย อายุ 47 ปี ฆ่าตัวตายสำเร็จ นำส่งด้วยรถกู้ภัย มาที่ห้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลกะปงชัยพัฒน์ ตรวจสอบร่างกายเบื้องต้น พบมีรอยเขียวช้ำบริเวณคอ แพทย์ลงความเห็นว่าเป็นการเสียชีวิต ไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง
- ❑ ญาติประสงค์ที่จะนำศพผู้เสียชีวิตไปบำเพ็ญกุศลตามบ้านเกิดเดิมของผู้เสียชีวิต และได้ประสานให้พื้นที่โรงพยาบาลทับปุดสอบสวนโรคต่อไป
- ❑ จากการทบทวนข้อมูล 3 ปี ย้อนหลัง พบว่าอัตราการฆ่าตัวตายของประชาชนในพื้นที่ ตำบลลำทองกลาง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา มี Case ฆ่าตัวตายสำเร็จ และไม่สำเร็จติดต่อกันทุกปี จึงตัดสินใจเลือกพื้นที่นี้เป็นกรณีศึกษา

ข้อมูลเบื้องต้น

- ชายไทย วัยกลางคน..... อายุ 47 ปี
- เชื้อชาติไทย..... สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ (ลัทธิ ธรรมกาย)
- สถานภาพ..... หม้าย (ภรรยาเสียชีวิต)
- การศึกษา..... ประถมศึกษาปีที่ 6
- ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน..... เลขที่ 76 หมู่ 2 บ้านไม้งาม ตำบลลำทองหลวง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา
- เสียชีวิต..... โดยการฆ่าตัวตาย (ผูกคอ) ถ้ำน้ำสงฆ์แห่งหนึ่ง ในจังหวัดพังงา

การพิจารณา/ยืนยัน ว่าเป็น Suicide หรือ Suicide Attempt

1. Self-directed violence

เกณฑ์บ่งชี้ ครอบคลุม 2 ข้อ

- เป็นพฤติกรรมที่มุ่งต่อตนเอง (Self-directed behavior)
- จงใจให้เกิดการบาดเจ็บหรือมีโอกาสดังกล่าว (deliberately results in injury or the potential for injury)

2. Suicidal intent เกณฑ์บ่งชี้ ครอบคลุม 3 ข้อ

- ประารถนาที่จะตาย (wish to die)
- มีเจนาฆ่าตนเองให้ตาย (means to kill him /herself)
- เข้าใจผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำ (understand the probable consequence of his/her action) เช่น บาดเจ็บหรือตาย

1.1 Suicide หรือ suicidal SDV, Fatal (ตาย)

ข้อเท็จจริง

ปัจจัยเสี่ยง

- เป็นคนไข้ โรคจิตเภท มีบุคลิกภาพ แยกตัวจากบุคคลรอบข้าง ในบางวันมีการแต่งกายที่ลักษณะแปลกจากคนปกติทั่วไป ไม่ได้เข้าสู่ระบบการรักษา หรือทานยา โดยบุคคลคนในครอบครัว คิดว่า ผู้เสียชีวิต เป็นคนมีบุคลิกภาพที่แปลก แต่ไม่สนับสนุนให้ผู้เสียชีวิตเข้าสู่ระบบการรักษา
- ผู้เสียชีวิตมีประวัติการใช้สารเสพติด ประเภท กัญชา , น้ำกระท่อม และดื่มสุราทุกวัน

ข้อเท็จจริง

ปัจจัยตัวกระตุ้น

- มีประสบการณ์วิกฤติในชีวิต เมื่อ 1 ปี ก่อน ภรรยาได้เสียชีวิตกระทันหันจาก “โรคฉี่หนู”
- มีประสบการณ์ เมื่อ 1 ปีครึ่ง เพื่อนสนิท ได้เสียชีวิตกระทันหัน จากการกระโดดหน้าผาในหมู่บ้านเดียวกัน
- ญาติได้เล่าว่า ผู้เสียชีวิต มีความเชื่อใน ลัทธิธรรมกาย คือ บุญ เช่น เชื่อว่าบริจาคเงินมากเท่าไรก็ได้บุญมากเท่านั้น หรือทำบุญเพื่อเอา มิใช่ทำบุญเพื่อละ ทางผู้เสียชีวิต ได้ขายทรัพย์สินที่มีอยู่ เพื่อทำบุญ และได้ไปพักอาศัยที่วัด

ข้อเท็จจริง

ปัจจัยปกป้อง

- สัมพันธภาพในครอบครัวอ่อนแอ ภรรยาเสียชีวิต บุตรทั้ง 2 คน ได้พี่สาวรับไปอุปการะญาติ

ปัจจัยเฝ้าระวัง

- ผู้เสียชีวิตได้รื้อ และเผาทำลายบ้าน แต่ก็ไม่มี การเฝ้าระวังจากญาติ ที่พักอาศัยบ้านติดกัน

ด้านอื่น

- ล้มเหลว : ผู้เสียชีวิตสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการฆ่าตัวตายได้ง่าย
: ผู้เสียชีวิตได้ไปพักอาศัยอยู่ในกุฏิพระตามลำพัง จึงมีโอกาสทำร้ายตัวเองได้ง่าย

รายละเอียดการกระทำรุนแรงต่อตนเอง

- เหตุการณ์ 2 ครั้ง แรก ญาติแจ้งว่าผู้เสียชีวิต ได้ใช้วิธีการกินยาพาราเซตามอล หมดแผง แต่ผู้เสียชีวิตไม่พบอาการผิดปกติ ญาติจึงไม่ได้นำส่งโรงพยาบาล
- เหตุการณ์ครั้งที่เสียชีวิต ผู้เสียชีวิตใช้วิธีที่รุนแรง โดยการฆ่าตัวตาย (ผูกคอ)

การช่วยเหลือในการควบคุมป้องกัน และแก้ไขปัญหา

ปัจจัยเสี่ยง

- จากการถอดบทเรียน เมื่อพบคนไข้กลุ่มอาการผิดปกติ ที่มีปัจจัยเสี่ยงสอดคล้องกับสัญญาณเตือนต่อการทำร้ายตนเองภายในชุมชน ให้ทางครอบครัว ญาติ อสม. ที่รับผิดชอบในพื้นที่ ประสานกับเครือข่าย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล นำผู้ป่วยเข้าสู่กระบวนการรักษาในโรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลทั่วไป ที่เหมาะสม

การช่วยเหลือในการควบคุมป้องกัน และแก้ไขปัญหา

ปัจจัยตัวกระตุ้น

- ▶ ทางทีม MCATT และทีมสุขภาพจิตอำเภอทับปุด เข้าไปเยี่ยมยาผู้ได้รับผลกระทบ ประกอบด้วย บุตรทั้ง 2 คน พี่สาวผู้เสียชีวิต และญาติที่มีบ้านพักอาศัยติดกัน โดยการประเมินสุขภาพจิต ให้การปฐมพยาบาลทางใจ และติดตามเฝ้าระวังสุขภาพจิตต่อเนื่องในผู้ได้รับผลกระทบ

การช่วยเหลือในการควบคุมป้องกัน และแก้ไขปัญหา

ปัจจัยปกป้อง

- ▶ ทางทีม MCATT และทีมสุขภาพจิตอำเภอทับปุด ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัวให้เข้มแข็งกับญาติ และบุตรคนเล็กที่พบปัญหา มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ ได้ส่งพบจิตแพทย์ประเมิน เพื่อเข้าสู่กระบวนการรักษา และได้ประสานทางโรงเรียนเรื่องการจัดระบบการศึกษาในกลุ่มเด็กพิเศษ ในส่วนของบุตรสาวคนโต ทางทีมให้การปฐมพยาบาลทางใจ

การช่วยเหลือในการควบคุมป้องกัน และแก้ไขปัญหา

ปัจจัยเฝ้าระวัง

- ▶ ทางทีม MCATT และทีมสุขภาพจิตอำเภอทับปุด ได้เข้าไปประเมินและติดตามเฝ้าระวังสุขภาพจิตกับญาติ ผู้ได้รับผลกระทบเป็นระยะ
- ▶ ในส่วนของบุตรคนเล็ก ประสานกับ ครูให้เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมของเด็ก

การช่วยเหลือในการควบคุมป้องกัน และแก้ไขปัญหา

ด้านอื่น

- ▶ ให้ความรู้เรื่อง Early warning signs และ ช่องทางการช่วยเหลือ แก่ ครอบครัว ญาติ และชุมชน เพื่อเฝ้าระวังการฆ่าตัวตาย

ปัญหาและอุปสรรค

- เนื่องจากการฆ่าตัวตายสำเร็จ ทำให้การเข้าถึงญาติผู้เสียชีวิต ต้องเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้นในการสอบสวนโรค
- ต้องรีบเข้าถึงญาติผู้เสียชีวิตให้เร็วที่สุด เพื่อได้ทราบข้อมูลที่แท้จริง
- เมื่อทีม MCATT และทีมสุขภาพจิตอำเภอทับปุด เข้าไปในพื้นที่เพื่อสอบสวนโรค ทางประชาชนในพื้นที่มีความตื่นตระหนก

ขอบคุณ ทีมสอบสวนและภาคี

- ผู้อำนวยการ /ผู้รับผิดชอบงานจิตเวช ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าทองกลาง
- ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 2 บ้านไม้งาม
- ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 2 บ้านไม้งาม
- อสม. ที่รับผิดชอบในพื้นที่
- ทีมครู โรงเรียนขยายโอกาสบ้านโคกสวย
- ผู้รับผิดชอบงานจิตเวช โรงพยาบาลทับปุด

ขอขอบคุณค่ะ!

